

punkt, til en vis Dygtighed i Faget, erholder Mesteren en ikke saa lille Straf. Han kommer i alt Fald til at give Lærlingen Critik efter et Voldgiftsskøn — hvis vort Vædringsforslag derom vedtages, ellers efter Rettens Skøn. Det er jo nemlig — tror jeg — saaledes paa de fleste Værksteder, at det slet ikke er Mesteren, der har med Lærlingens Uddannelse at gjøre. Mesteren kommer som Regel — saadan er det vist paa de fleste Værksteder — sjælden ind og underviser Lærlingen; det er en Mesterbvend eller hvad han kaldes, der har med Lærlingens Uddannelse at gjøre, og saa er det jo den Mand's Dygtighed, det kommer an paa og ikke Mesterens. Det nytter lidet, at Mesteren har afslagt Svendeprove, naar han ikke underviser Lærlingen, og naar den Mand, som han har sat til at træde i sit Sted, ikke underviser Lærlingen i tilbørlig Grad. Det er, som jeg sagde før: Det, som vi skulle have Opmærksomheden henvendt paa, er, at Lærlingen faar en tilbørlig Uddannelse, derfor skal Mesteren have Forpligtelse til at give ham en saadan Uddannelse, men Udvalgets Flertal formenter, at det er en temmelig ligegyldig Sag, enten denne Dygtighed vbringes Lærlingen af en Mester, som har gjort Svendeprove, eller af en Mester, som ikke har gjort det, for en saadan Svendeproves Afslæggelse afhænger jo slet ikke af, om vedkommende Haandværker er i Besiddelse af Dygtighed eller ikke, men meget mere af de personlige Forhold, om Forholdene paa Stedet tillade ham at aflægge den, om der er teknisk Skole i Nærheden, om det er Skik og Brug paa Stedet, at saadanne Prøver aflægges og desl. Men bortset fra disse mere almindelige Indvendinger, finder Udvalgets Flertal ogsaa, at en saadan Bestemmelse er aldeles upraktisk. For Kjøbstædernes Vedkommende kunde det maasse gaa an. Et maa man indrømme, og det er det, at en Del Svende, som ikke have afslagt Svendeprove, og som maasse nu i den første Tid tænke paa at nedsette sig som Mestre, blive daarligere stillede end de havde Grund til at vente, den Gang de blede Svende. Men for Landets Vedkommende vilde det jo være et aldeles rigoristisk Paalæg at give alle vore Landsbhyhaandværkere, at sige til dem, at de maa ikke holde Læredrenge, ikke optage unge Menneker til Oplæring i deres Fag, uden at de forud have været inde i en eller anden Kjøbstad og afslagt Svendeprove. Forholdet paa Landet mellem de almindelige Landsbhyhaandværkere er saaledes, at det vil blive dem til ubødelig Glæde og næppe gavne Haandværkerforholdene det Allermindste, om vi vedtage en saadan Bestemmelse som

denne. En Grund kunde der jo være til at vedtage en saadan Bestemmelse, nemlig den, at vi holdt saa overordentlig meget af Svendeprover, at vi i Grunden onskede at gaa i Retning af at faae tvungne Svendeprover indførte i alle Haardværksfag eller i alt Fald i saa mange som mulig; men som det vil ses af Betænkningen, er der ingen Udbalget, der sværmer for tvungne Svendeprovers Afholdelse. Udvalget er enig om at udtale, at det, efter dets Mening, næppe vil være heldigt at gaa tilbage til tvungne Svendeprover. Udvalgets Flertal ser derfor ikke rettere; end at det nævnte Punkt Nr. 2 bør udstemmes af Lovforslaget, og jeg skal som Supplement her til tilføie, at naar Udvalget ønsker det, saa er det en Selvfølge, at Udvalgets Flertal ikke sympatiserer med det Vædringsforslag, som Mindretallet har stillet, og som jo gaar videre, nemlig til ogsaa at forlange Svendeprover i Handelsnæringen, forsaavidt som saadanne Svendeprover ved en kongelig Anordning blive indførte. — Vædringsforslagene under Nr. 4 og 5 behøver jeg ikke at omtale. Angaaende Nr. 6, som handler om Kontrakter, skal jeg kun bemærke, at Udvalgets Vædringsforslag her gaar ud paa at fastholde, at i Kontrakter, der skulle oprettes, skal der findes en Bestemmelse om, hvordan Lærlingen skal fysisættes under mulige Arbejdsstandsninger. Vi have jo det uheldige Forhold saa mange Steder, at Arbejdet standses paa en vis Aarstid — der er vel enkelte Fag, hvor det altid er standset paa en vis Aarstid — og det vilde være heldigt, at det i en Lærlingekontrakt blev bestemt, hvordan Lærlingen saa skal fysisættes, om Arbejdsgiveren skal underholde ham i den Tid eller hvordan i det Hele taget Forholdet skal være. — Det næste Vædringsforslag angaar Lovforslagets § 10, som handler om teknisk Undervisning eller Undervisning i tekniske Skoler. Man har flyttet Bestemmelsen herom, fordi den nærmere, saadan som den nu er formuleret, vedrører Kontrakten. Udvalget anser det for heldigt, at der bliver givet saa udførlige Bestemmelser som muligt angaaende den mere tekniske Undervisning, som Lærlingen bør have i de tekniske Skoler, og man bestemmer da, at hvor der findes saadanne, skal Lærlingen forundes den tilbørlige Tid til det, og forsaavidt der i Kontrakten mellem Parterne er vedtaget noget Andet, skal Mesteren betale Undervisningen. Man tvinger derved de to Kontraherende, Lærlingen og Mesteren, til ved Kontraktens Indgaaelse at drøfte og forhandle dette Spørgsmaal. Man vil altsaa være sikker paa, at det er et Spørgsmaal, som bliver afgjort saadan, at det er klart, at forsaavidt Lær-